

ČASOPIS **Keltoviny**

58. číslo

27. června 2023

Krásný den, léto a sezóna akcí nám propukla v plné síle. Takže sledujte naše sociální sítě a internetové stránky, ať o nic nepřijdete.

Také proběhlo naše, již třetí, bičařské setkání Biče na Horním hradě – reportáž naleznete ke konci časopisu i s fotografiemi. Další pak jsou i na Facebooku. My touto cestou chceme Hornímu hradu ještě jednou poděkovat za ochotu, že jsme tam tři roky mohli bičaře pozvat. Pro rok 2024 již připravujeme setkání na jiném místě a tím je penzion s restaurací Borovanský mlýn, kousek od Českých Budějovic. Také termín jsme posunuli na 22. června. A setkání hledejte pod názvem PRÁSK.

V časopise se věnujeme velmi aktuálnímu a pro nás blízkému tématu a tím je Indiana Jones a ovládnutí biče ve filmu. A proč aktuálnímu? Na konci června proběhne premiéra nového filmu právě s tímto hrdinou. Další pravidelné rubriky nechybí Zasmějete se se skřítky, ukážeme další zajímavosti ze světa zvířat a budeme se i toulat po vlastech českých...

Martina Štěpánková

Obsah čísla 58.:

2	OBSAH, slovo úvodem	25	JEŇOULE A LAĎOULE
3	HISTORIE		<i>Prázdninové dobrodružství</i>
	<i>Americká legenda Kenworth</i>	27	INFORMAČNÍ SPEKTRUM
5	PŘÍBĚHY PLNÉ FANTASIE		<i>Kinder Surprise</i>
	<i>Ježčí bodlina – 4. díl</i>	28	POVÍDKOBRANÍ
7	Z BOBŘÍHO DENÍKU		<i>Návrat</i>
	<i>Expedice Moravský kras II.-2.díl</i>	29	CO, KDY, KDE, JAK...
10	TRAMPSKÝ SLOVNÍK	29	BIČE, VŠUDE KAM SE PODÍVÁŠ
	<i>G - K</i>		<i>13. díl – Indiana Jones</i>
12	ČTENÍ PRO VŠECHNY	32	TIRÁŽ <i>aneb kdo nám píše...</i>
	<i>Zkamenělé dcery</i>		
13	ZVÍŘE V NOUZI		
	<i>Mlád'ata savců</i>		
14	ZASE TIE PRÁZDNINY		
	<i>Desátý díl</i>		
16	SVĚT PŘÍRODY		
	<i>Zajímavosti o psech</i>		
18	REPORTÁŽ		
	<i>3. Biče na Horním hradě</i>		
20	TŘINÁCT BOBŘÍKŮ		
	<i>5, 6 a 7 bobřík</i>		
21	POVÍDKA JEDNA ZA DRUHOU		
	<i>Samotář</i>		
22	MEZI POHÁDKAMI		
	<i>Jak se narodil párek v rohlíku</i>		
24	KOMIKS ZOMBÍK		
	<i>33 – 35</i>		

Americká legenda Kenworth

Článek připravila Pavla Štullová
Informace čerpány z internetových stránek www.garaz.cz

K nejprestižnějším značkám amerických nákladních vozů patří Kenworth, jehož dlouhá historie sahá ještě před rok 1923, kdy vznikla Kenworth Motor Truck Company na základech jiné malé automobilky, která však vyznávala stejné zásady, tedy nejvyšší kvalitu a individuální přístup k zákazníkům. Společnost Gerlinger Motor Car Company nejprve v Portlandu a později v Seattlu stavěla kvalitní nákladní automobily Gersix v minimálních výrobních počtech, a proto dlouho nevydržela s vyrovnaným rozpočtem. Přestože rok 1922 byl jejím nejúspěšnějším, kdy zhotovila 53 automobilů Gersix, závěrem téhož roku změnila majitele. Hlavní akcionáři Harry W. Kent a Edgar K. Worthington ji po reorganizaci počátkem roku 1923 přejmenovali na Kenworth Motor Truck Company, přičemž značka Kenworth vznikla spojením jejich jmen.

Kenworth přežil nepřeborné množství nejrůznějších konkurentů a vyrábí se dodnes. Značka je součástí velmi úspěšného konglomerátu PACCAR (Pacific Car & Foundry), průmyslové skupiny z amerického státu Washington, jejíž počátky coby Seattle Car & Foundry sahají až do roku 1907. PACCAR původně vyráběl „rolling stock“, tedy železniční techniku, ale postupně nakupoval a pohlcoval další významné strojírenské podniky Seattle Car, Twohy Brothers a Gearmatic, k nimž později přidal specializované výrobce nákladních automobilů Kenworth Motor Truck (od 1945), Peterbilt Motors Company (od 1958), Dart Truck (rovněž od 1958), britský Foden a nakonec nizozemský DAF včetně zbytků britské Leyland Motors.

Do čela se vypracovala rodina Pigottových, potomci Williama Pigotta Juniora,

zakladatele Pacific Car & Foundry, která vysoce ziskovému podniku vládne dodnes. Zatímco britský Foden a americký Dart už patří historii, výroba těžkých nákladních vozů a tahačů Kenworth a Peterbilt úspěšně pokračuje. Obě sesterské značky jsou považovány za vrchol mezi americkými těžkými nákladními vozy, dodnes mají oddělenou výrobu i marketing a nadále vznikají většinou na individuální objednávky podle specifikací klientů.

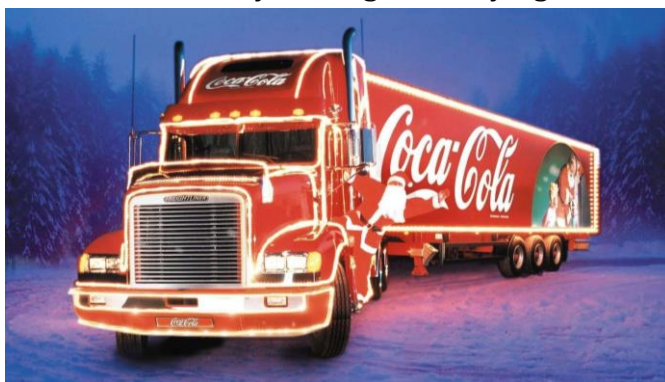
Malé série, ale dlouhá historie

Podle firemních archivů se už v roce 1924 vyrobilo osmdesát automobilů Kenworth, tedy bezmála tolik jako za celou historii předchůdce

Gersix. První typy patřily ještě k menším nákladním vozům s užitečnou hmotností 1,5 až 4 tuny, vesměs s tehdy obvyklými zážehovými čtyřválcí, jež dodávala společnost Buda,

divize výrobce známých traktorů Allis-Chalmers. V roce 1927 se objevily zážehové šestiválce pro větší a těžší typy, byla zahájena montáž v kanadském Vancouveru a v roce 1932 se stal Kenworth první americkou značkou, jež nabízela vznětové motory (byly to Cumminsy o velkém výkonu 100 koní, tedy 74 kW). Kupodivu tehdy byla cena nafty v USA ve srovnání s benzinem třetinová.

Šestikolové a větší modely se vyráběly od roku 1933, postupně přibýly hasičské vozy a velké autobusy. V roce 1941 vyvinul Cummins první diesel s hliníkovým blokem válců a Kenworth v rámci snižování vlastní hmotnosti podvozků (což se rovná zvyšování užitečné hmotnosti) byl prvním uživatelem. Za války Kenworth proslul nejen produkcí vojenských vozidel, ale také dílů pro slavné bombardéry Boeing B-17 Flying Fortress a B-29 Superfortress. V roce 1944 vznikl originální hliníkový rám Kenworthu, o rok později společnost vyrobila 484 vojenských a 427 civilních vozidel, po smrti ředitele Phila Johnsona se však nezdařil záměr vdovy prodat akcie zaměstnancům, a tak se Kenworth stal součástí Pacific Car & Foundry.

Nový start po válce

Poválečný rozvoj byl ve znamení těžkých nákladních automobilů třídy 8 (tedy přes 14,85 tun celkové hmotnosti), které si vydobily přezdívku „Rolls-Royce of the Trucks“ (Rolls-Royce mezi nákladními vozy) či milou „King Kenny“, tedy Král Kenny, a to pro svou neobyčejnou kvalitu a promyšlenou lehkou konstrukci s vysokým podílem hliníkových slitin. Závod v Seattlu byl rozšířen, automobily Kenworth dostaly svou typickou podobu s dlouhou přídílí, plochým chladičem a dvoudílným šípovým čelním oknem.

V roce 1961 byly poprvé světlomety zabudovány do blatníků, už o rok dříve vyjel první „cabover“ (typ s bezkapotovou kabinou nad motorem) a legendu vybudovala dvojice sesterských typů W900 Conventional s dlouhou kapotou a bezkapotový K100 Cabover, jež využívaly shodný podvozek a vyráběly se dlouhá léta (ikonický W900 je po modernizaci dodnes v nabídce). Písmena v jejich typovém označení jsou vzpomínkou na zakladatele Kenta a Worthingtona! Výroba vzrůstala, například v roce 1978 se vyrobilo 14 345 nákladních automobilů Kenworth.

Aerodynamická revoluce

Dramatický růst cen paliva donutil také značku Kenworth k vývoji aerodynamicky účinnějších typů, jejichž produkci zahájil T600 v roce 1985 a později T2000, jehož označení prozrazuje koncept pro nové tisíciletí. V roce 1974 byla otevřena továrna v Chillicothe (Ohio) pro zásobování východní části USA, v roce 1993 k 70. výročí značky následovala nová moderní v Rentonu v domovském státě Washington. K tomu měl Kenworth montážní závody také v Kanadě, Mexiku, Austrálii a Brazílii.

Vedle těžkých typů pro dálkovou dopravu, stavebnictví a svoz vytěženého dřeva vyvinul Kenworth supertěžká vozidla pro práci na ropných polích s nabídkou motorů Cummins, Caterpillar nebo Detroit Diesel o výkonu až 700 koní (515 kW), se samo-

činnou převodovkou Clark nebo Allison a trvalým pohonem všech kol s planetovými redukcemi v nábojích kol. Po určitou dobu se vyráběly těžké sklápěče pro provoz mimo zpevněné vozovky se značkou KW-Dart (pak znovu Dart), ale tuto divizi PACCAR prodal (vznikl tak Unit Rig, později Terex). Výroba menších užitkových vozů neskončila, objevily se Kenworth Mid-Ranger na základě výrobků Volkswagen v Brazílii, jež nyní nahradily americké verze menších typů DAF.

Nové alternativy

Sjednocení pohonných jednotek v rámci koncernu PACCAR znamenalo částečný přechod na nové typy PACCAR MX, spřízněné s produkcí podřízené značky DAF (používá je i naše Tatra 158 Phoenix). Mezi menšími modely se objevují hybridní verze vyvinuté ve spolupráci s Eaton Corporation; první kapotový T370 pro rozvážku ve městech dostal vznětový motor PACCAR PX6 a automatizovanou šestistupňovou převodovku, mezi něž je vložen trakční elektromotor 43 kW. V nabídce jsou také plynové verze CNG a LPG. Současná paleta vznětových motorů pro vozy Kenworth a Peterbilt zahrnuje typy PACCAR a Cummins. Samozřejmě, už vyjely i plně elektrické vozy.

Nové heslo Kenworthu je „World's Best“ (Nejlepší na světě) a výsledky značky je rozhodně potvrzují. Vlastnit nebo řídit automobil Kenworth jistě nebude každý, protože to vždy byla prestižní záležitost. A toto povědomí se od konce minulého století rozšířilo do celého světa.

Ježčí bodlina – díl 4

*Článek připravil Kamila Prášková
Vlastní autorská tvorba redaktorky*

„Neboj se, nebude to bolet,“ uchechl se. „Jen jednu bodlinku a bude ze mě zase mladík. Zruším tu ohavnou kletbu, kterou mi můj bratříček připravil.“

Teo se celý zcepenělý díval, jak se k němu starcova ruka blíží. Kleště ho děsily, ale mnohem víc ho strašil výraz v starcových očích. Ta zběsilá krutost mu vhněla slzy do očí. Vzpomněl si na rodiče. Čaroděj dostane, co chce. Jeho rodiče pak budou v bezpečí. Nechá je pak určitě jít. Zavřel oči a čekal.

A pak se ozvala rána a třískot. Čaroděj omylem ve své dychtivosti převrhl láhev plnou kouzlokazu a ta se teď rozlila po stole. Trocha lektvaru prskla Teovi na čumáček. Čaroděj zaklel. A Teo kýchl. A pak měl najednou dlouhé ruce a nohy a žádnou srst a ani bodliny. A stůl byl mnohem menší, než si pamatoval.

„Do háje! No to snad ne!“ vykřikl čaroděj a zděšeně na Tea zíral. „Ty jeden ohavnej spratku! Já se tě snad nikdy nezbavím!“

Vrhl se k Teovi, ale ten seskočil ze stolu a proběhl dveřmi. Klopýtal po schodech dolů a pak do dvorany a do velkého jídelny. Proběhl pod křišťálovým lustrem a udýchaně se zastavil před velkým obrazem. Byl na něm statný muž v brnění, s mečem, a na jeho koleni seděl malý blondatý chlapec s pyšným výrazem.

To jsem přece já! Proletělo najednou Teovi hlavou a zaplavil ho kolotoč vzpomínek, až se mu z toho zvedl žaludek. Neměl však moc času vlastní myšlenky zpracovat, protože do jídelny vběhl s hlasitým funěním stařec a cosi nesrozumitelně vykřikoval.

Teo se v návalu paniky rozběhl pryč. „Zabiju tě! Zabiju tě, ty odporný kluku!“ řval čaroděj a pronásledoval ho chodbou až do vstupního sálu hradu.

Tam se zastavil, aby popadl dech. A znovu proklel svého bratra i své stáří. Proměnil chlapce před rokem v ježka a vyhodil v lese, aby se ho nadobro zbavil. Ale jako trest mu dopadla na hlavu kletba stáří.

Tehdy v noci ho navštívil ve snu duch jeho bratra. „A protože jsi ublížil mému drahému synkovi, proklínám tě Gregoriusi. Ať jsou tvé kosti křehké a tvá kůže svraštělá, tvá záda, nechť se hrbí k zemi pod tíhou tvých skutků. Budeš starý a ošklivý můj drahý bratře, tvá noční můra se stane tvým životem,“ prohlásil tehdy a jeho slova se vetkala do jeho mysli i těla. A když se na další den probudil, byl starý a slabý jako věchýtek.

Nenávidím ho, nenávidím je oba! V náhlém návalu šílenství se k Teovi vrhl. Chlapec ale mrštně uskočil stranou a čaroděj plnou rychlostí narazil do tvrdé kamenné sochy. Così zaprašťelo a bílý mramor se zbarvil do ruda. Bezvládné zkroucené tělo se sesulo k zemi. Teo otřeseně sledoval, jak ze strýce

vyprchává život. Pak vzhlédl k soše svého otce, hrdého a vznešeného, z jehož kamenného meče odkapávala krev. Padl na kolena a rozplakal se.

Pohřeb byl tichý a krátký. Kněz cosi šeptal v cizí řeči a poléval bílé roucho svěcenou vodou. Pak hrobníci vykopali hrob a Teo pronesl do ticha: „Nebyl jsi strýcem, kterým jsi měl být. Ale ani já nebyl dobrým synovcem. Odpočívej v pokoji. Nechť tě posmrtnou poutí provází mé odpuštění.“ A s těmi slovy se otočil a zachmuřeně odešel.

Procházel se lesem, tiše a pokorně. Našlapoval opatrně a prsty hladil zvrásněné kmeny smrků. Ve vlhké hlíně našel několik žížal a donesl je ke své noře. Stýskalo se mu po rodině. Byť nevlastní. Chybělo mu pošťuchování se sourozenci, laskavost maminky i důsledná přísnost a moudrost tatínka. Chyběla mu jeho nora a noční pochody. Po tváři mu steklo několik slz.

„Děkuji vám,“ řekl tiše a zavřel oči. Na rameno mu jemně dopadla něčí ruka. Prudce se otočil a pohlédl do tváře mladíkovi s bystrými očima. Měl na sobě kabátec a brnění a u pasu meč.

„Kdo jsi?“ zeptal se ho Teo.

„Jmenuji se Robert a můj nevlastní otec byl přítelem tvého otce,“ řekl a usmál se.

Teo se zamračil. Neměl vůbec chuť na seznamování. Chtěl být zase ježkem. Chtěl domů. Ale pak si na něco vzpomněl.

„Nezemřeli náhodou tví rodiče při požáru vesnice?“ zeptal se ho.

Robert přikývl. „A tvůj otec položil svůj život, abych já mohl žít. Mám ti vyřídit pozdrav od mého otce, pána z Kaštanova. Zve tě k nám domů. Můžeš bydlet

s námi. A můžeme být přátelé," dodal a znovu se na něj usmál.

Teo zaváhal. Chlapec byl starší než on, ale mohli by být přáteli. Mohli by být bratry. Měl by domov a žil by u přátel svého otce, rytíře. „Nebyli nikdy krutí," zazněl mu v hlavě hlas tatínka ježka. Přesto váhal. Nechtěl odejít daleko od lesa, daleko od své ježčí rodiny.

Tu se ozvalo funění a z nory vystrčil hlavičku malý ježek, pak další, a nakonec se čtyři ježci krmili žízálami a mlaskali přitom. Teo je dojatě pozoroval a pak si k nim klekl. „Jsem už jiný než tehdy," řekl tiše k největšímu z nich. „Už nikdy bych žádné zvířátko nepřejel. Nikdy, nikdy. Odpustíš mi to někdy, tatínku?"

Ježek zvedl hlavu od žízaly a zadíval se na něj přísným pohledem. A pak se usmál. Teo netušil jak, ale věděl to. Cítil to v srdci. Všichni pak docupitali k němu a strčili mu čumáčky do dlaně.

„Jen běž Teo, buď mezi svými. Vyroste z tebe silný muž s dobrým srdcem. A my na tebe budeme s láskou vzpomínat," ten hlas zazněl v šepotu větru. Teo se usmál.

„Sbohem, a děkuji vám za všechno," řekl a vstal.

Obrátil se k Robertovi a oplatil mu úsměv. "Půjdeme?"

Konec

Expedice Moravský kras II. - 2. díl

Článek připravil Vojtěch „Bobr“ Srb
Zpracováno z cest a vlastních zážitků autora

Poslední z dneška jsou Šlapanice. Tady byl takový nezajímavý zámek (dnes gymnázium). Samo, že jsme ho přejeli. Vracíme se pro fotku. Nejzajímavější bylo, že zámek sloužil jako hlavní nemocnice francouzských vojáků. To byl důležitý kamínek do celkové skládačky pro Libora. To totiž nevěděl! Jedeme dál na Pozoříce. Jenže cesta byla v důsledku opravy a budování nové silnice tak nepřehledná, že jsme to vzali rovnou na Viničné Šumice. Auta zde necháme. Připravíme si bágly a jdeme se najíst do Šumického pivovaru. Dali jsme si jejich medové pivo, gulášek, smažák a smažené tvarůžky! No nazdar to bude noc (nebýt Bombáty, který vše zaznamenal, tak to nevím pozn. autora). Po třetím pivu si bereme bágly a na baterky stoupáme na hrad Vildenberk. Našli jsme příkop a spali hned na štítové zdi. To už znám s Cíbou (Kynžvart). Vzal jsem si na noc ponožky Dědoles (co jsem dostal k narozeninám v práci). V noci jsem sjížděl pořád dolů po (zbrusu nové) karitačce a všude mě tlačily kameny.

Ráno jsme se probudili a udělali si snídani. Zjistili jsme, že jsme spali na předhradí! Vlastní hrad byl totiž až dál. Měl super ohniště a vůbec místo na spaní by bylo 1 000x lepší. Byl to největší hrad v celém okolí. Hrad se mimochodem špatně fotil, protože byl hrozně zarostlý. Bombátu překvapilo kolik je tu prežů ze střech a cihel. Balíme a scházíme na dolní hrádek Hradištěk. Buď to byl předchůdce Vildenberka, nebo jeho strážní hrádek. Dole u rozcestí, jsem na louce s ohništěm našel mého prvního moravského svižníka polního. Měl jsem opravdu radost. Nedávno, začínající entomolog Honza, mi našel jiného svižníka z Moravy. Dole byly pořádné informační cedule se dvěma fázemi rekonstrukce hradu Vildenberka. Konečně jsme došli pod Hradištěk. Nechali jsme bágly na hrázi potoka a stoupáme nahoru. Hrádek byl ještě více zarostlý, že nebylo ani poznat, kde vlastně je?! Museli jsme si Liborem ještě ověřit, že dál nahoře už nic není a ten sotva znatelný příkop opravdu patří hrádku. Dole jsme čekali ještě na Piráta, dokud vše nenafotí. Teď už všichni přicházíme k autům. Tady se převlékáme do kraťasů a vyrážíme na dnešní várku hradů.

Začínáme na Vítovicích. Hrádek není téměř na zarostlém ostrohu vidět. Vezmeme ho až na zpáteční cestě z druhého hrádku Hrádek u Vítovic. Nejdříve jdeme pohodlně podél potoka a pak šléným krpálem a podél hrany skály. Měli jsme kraťasy a ostružiní udělaly své. Hrádek byl opět zarostlý. Vyfotil jsem kluky na akropoli. Zpátky jsme se táhli jako sopel. Pirát si fotil kytičky a kluci nám mezitím utekli. Díváme se do mapy, a nakonec najdeme cestu okolo školky na naši cestu, kde jsme kluky potkali. Jdeme dolů k Vítovicím. Na levé straně hrádku Vítovice sice byl lom, ale tudy by to fakt nešlo. Našel jsem tu jen slepýše. Obcházíme tedy skálu z druhé strany. Bomba měl pravdu, že tu bude pohodlná cesta, jelikož tu byly nějaké kurty a lavičky jako tribuna. V Příkopu hradu byly dvě kadibudky, o kterých se zmiňoval už průvodce na internetu. Cha. Z vlastního hradu se nedalo vůbec vyčíst, jak vlastně vypadal. Na konci skály byl malý lom a pod ním barák. Na lavičkách se domlouváme, jak dál na Horákovský hrad. Přímo pod něj to od vody nejde. Musíme jít horem.

Vracíme se přes Viničné Šumice na Pozořice, které jsme včera nevzali. Hospoda naproti zámku byla zavřená. Zámecký komplex byl takový shluk budov. Až mapka na ceduli nám řekla, která budova je zámek a co byl pozůstatek tvrze. Už se přibližujeme k Horákovskému hradu. Tady Bomba překvapil. Ukázal nám barák na místě tvrze Horákov – Mokrá. Vyjeli jsme na kopec k hájovně a nějakému protiraketovému bunkru. U kapličky, kde se kluci fotili, nás zmátli a my se s Bombou vydali jinam. Když jsem našel nosatce, uvědomil si Bomba, že jdeme blbě a už nám psal Libor. Kluky jsme dohnali až na Horákovském hradě. Tak ten zase překvapil mě! Měl dvě fáze opět namalované na informační ceduli. Byla to celá opevněná vesnice i s tvrzí. Dole v příkopu je cisterna jako kráva. Tak to jsem ještě neviděl. Máme už pořádný hlad. Sejdeme k autu a dle navigace, přijíždíme k Brnu a zámku Líšeň. Parkujeme u kostela.

Zámek je přestavěný na hotel s restaurací. Po fotce jdeme hledat normální hospodu. Máme Restauraci Chajda. Číšnice nás vzala na zahrádku. Už měli poslední jídlo: pivo Knecht, držkovou polévku z hlívy ústříčné a bůček s bramborou kaší?! Příloha okurkový salát. No nemělo to chybu! Jako za odměnu jsme jim všichni použili jejich WC a vzal jsem si vodu do čtůr. Kluci si chtěli ještě něco koupit v krámku do zásob. Tak tam jdeme také. 2 blbci venku „Von je tu slet vojska?“ Pirát s Bombou si koupili ještě (umělou) zmrzku.

Nyní nastupuje ta horší část výletu a sice najít hrad Obřany. Před 20 lety to byla sranda. Druhé auto pochopitelně jede po té správné straně. Jenže to nebyla cesta, ale tankodrom! Na začátku cesty to byla jednosměrka a pak cestu opravovali. Byl tu schod jako kráva, na které si Ferda odřel břicho! Cesta dál pokračovala jako kamenitá. Samej výmol až k železničnímu mostu přes řeku. Tunel a trať opravují. Necháme Ferdu vedle auta kluků. Našli jsme je na druhé straně u cedule. Společně stoupáme tou nejbližší cestou nahoru. Byl to spíše výstup pro horolezce. Když prší, tak to tu teče jako rozvodněná Rokytky! Na hrad dorazíme odzadu. Kamenný kruh v paláci nebyl bergrfid, ale cisterna. O hrad se stará asi nějaké sdružení. Po fotce uvažujeme co dál. Zda to půjde dál projet, zjistí kluci. Mají vyšší auto. My zatím počkáme u mostu. Jezdí tu plno cyklistů a jedna holka byla na Bombu našťvaná, že jí překáží. Myslím, že Bomba utrousil něco jako kráva blbá? Cesta končila u skal, a tak se kluci vrátili. Na inkriminovaném místě (schod) následná scénka. Příjezd dvou aut, která se proplétají mezi stavebními stroji, výsadek obou posádek před schodem a následný náskokem skok za schodem. Cha.

Jedeme na Adamov. Babice si necháme až na zítra. Celé údolí jsme přejmenovali na Údolí semaforů. Na 2 km úseku bylo asi 7 semaforů. Dneska spíme na Ronově. V Adamově parkujeme na parkovišti. Trochu prší. Připravíme si opět bágly. Sedíme v Městském kulturním středisku Větrník na pivo a večeři. Pizza (s Pirátem každá jiná) svíčková a topinka s Golemem. Lečo má smažené chrousty (lupínky). Když přestalo pršet, jedeme s Lečem nahoru až na hrad (protože pil nejméně). Na hradě si Lečo a Libor staví spaní na nožičkách (původně pro jednoho) a Bombáta uplatňuje tzv. Bombátovo ležení vz. 1. Stavěli jsme tu složitou konstrukci asi hodinu. Nevím, jak bychom to stavěli za deště. Je pravda, že to bylo ze dvou celt velice prostorné. Spali jsme všichni 3 podélně, s nohama do nádvoří a za hlavama bágly. Mělo to ale jednu chybu. Spal jsem uprostřed a musel čekat až do rána, než někdo půjde na WC. V 1/2 6 jsem to už nevydržel a lezu ven. Od té doby Bomba nespí a povídáme si kam dnes půjdeme. Vyhrál Moravský kras. Ostatní už neusnuli. Tak si děláme snídani. Sbalit, foto hradu a dolů na parkoviště. Tady se opět převlékáme.

Keltoviny
2013 - 2023

: Trampský slovník :

G - K

Článek připravil Martin Štulla

Informace čerpány z internetových stránek zelene-udolie.webnode.sk

GREENHORN, případně „zelenáč“

začínající tramp bez odborných zkušeností s trampským životním stylem. Běžně zdraví „Nazdar“ (o pozdravení „Dobry den“ ani nemluvě) místo ortodoxně uznaného „Ahoj“, nemá zkušenosti s tábořením ani s tradičními zvyklostmi, nezná z paměti uznávané trampské písňové evergreeny, a hlavně nikdy nečetl tento slovník.

HANGÁR

výraz převzatý z vojenské hantýrky, označující rozsáhlý (většinou vojenský) stan pro více osob. Specifickým druhem hangáru je uzavřený přístřešek, sestavený z většího množství vojenských stanových dílců, obvykle maskovacích.

HOBO (vyslovuje se zhruba „hobou“)

nespisovný anglosaský výraz převzatý z románů Jacka Londona. Označuje tuláka či sezónního dělníka, který se přesouvá krajem jízdou načerno na nákladních vlacích. Původní anglosaský význam tohoto pojmu byl dosti pejorativní – osoba na okraji společnosti, člověk bez morálních zásad. Londonovy romány a etnografický vývoj ve středoevropských podmínkách přispěly ke změně významu. V trampském pojetí je hobo už jen tulák, preferující vlastní, historicky relativně levicový pohled na okolní společnost

INVAZÁK

plátěný opasek od americké či britské polní uniformy. V 60. letech velmi obdivovaná část výstroje trampa tradicionalisty.

KANADA

kožený řemínek ze surové kůže zaobleného průřezu v délce až několika metrů. Často vznikl z polotovarů prodávaného v Řempu, státních obchodech s průmyslovými zbytky, kde byl nabízen jako řemenička k šicím strojům. Používal se na různé vazby a místo lana při překonávání terénních překážek, ale nejpoužívanějším využitím bývaly soutěže a případně i lehce pubertální souboje trampských drsňáků. Kanada se zde používala speciálním způsobem jako jakýsi bič, a účelem bylo donutit soupeře, aby pod tlakem poměrně citelných švihů opustil vyhrazený prostor, či prostě ustoupil, a tím „ztratil tvář“. Kanada bývala poměrně módní v 80. letech dvacátého století, i když byla známa už před válkou.

Švihnutí kanadou způsobovalo bolestivé podlitiny bez dalších následků – odtud využití při trampských soubojích. Často šlo o rituální souboje o ženy, rovněž se takto řešily drobné urážky, či spory o hierarchické zařazení v rámci vandráckého kolektivu.

KANADY, též „kanadky“

Po válce tramské označení pro kožené šněrovací boty s gumovou podrážkou vysoké do půli lýtek, běžně vojenské provenience. Název pochází z pojmenování vojenské obuvi z kanadských zásilek UNRA, která bývala po válce poměrně lacino k dostání v obchodech s použitým zbožím a prodejnách průmyslových přebytků.

Tzv. „kanadky“ byly známy už před válkou, v poněkud jiném významu: označovaly vysoké, tzv. „lovecké“ šněrovací boty z hovězí kůže s šitou koženou podrážkou, dovážené za první republiky z USA a Kanady.

KANADSKÝ ŽERTÍK

pojem označující velmi specifický druh ryze tramského humoru, spočívající ve vyvedení vybraného kamaráda z míry vhodně koncipovaným, obvykle dosti drastickým vtipem. Oblíbená součást tramské latiny – vyprávění u táborových ohňů. Klasický popis kanadských žertíků pochází rovněž z pera klasika (viz. Jaroslav Žák – Dobrodružství šesti trampů).

KECKY, také „kedsky“

zdomácnělý předválečný název dovážených kotníkových tenisek americké firmy KEDS. Po válce se tyto tenisky licenčně vyráběly ve velkých sériích v bývalých Baťových závodech ve Zlíně. Původní americké „kedsky“ byly proslulé svou kvalitou, zatímco místní poválečná výroba bývala velmi nekvalitní. V důsledku toho došlo k posunu tramských náhledů na využitelnost, a obuv, před válkou mezi trampy vyhledávaná a široce využívaná, se stala v šedesátých letech symbolem pad'ourství a zaostalosti, stejně jako bachraté tepláky, gumové přezůvky zvané „šedý mor“, čepice „zmijovky“, nebo tzv. rádiovky „s anténou“. ☺

KLEJM, také „flek“

pojem značící tramské tábořiště, často oblíbené místo někde v lese, na které si tramská parta, či osada dělá nárok. Výraz pochází z anglického zlatokopectkého pojmu „claim“ - vykolíkové naleziště zlata.

KUCHYŇÁK

specializovaný druh tramského ohniště, založeného výhradně k prakticky prozaickým účelům – vaření, sušení mokrých svršků či doplňků výstroje, a podobně. Na rozdíl od tradicionalisticky rituálních typů ohňů, jimiž je především „táborák“, a hlavně „oheň potlachový“ se zde z praktických důvodů nedodrží různá rituální tabu (například tzv. „ohňový kruh“, zákaz spalování odpadu, či házení vajglů do ohně)

G – CH

Glejt – pasovací glejt se jménem pasovaného člena a fotkou z pasování

GPS – navigace

Hodit prdel – spadnout na zadek

I–K

Íčko – informační centrum

Kamarádi Bobra - Pirát, Lečo, Cíba, Aladar, Radar, Moucha, Bombáta, Vakovlk

Kadibudka – dřevěné WC

Karitařka – nafukovací karimatka

KAS – Klub Augusta Sedláčka

Kraken – převis v Jeseníkách s knihou

Kraťasy – krátké kalhoty

Kočka, kocour – pás na záda

Komouši – komunisté

Kufr, kufrovat – zabloudit, bloudit

Kulturák – kulturní dům

Čtení pro všechny

Zkamenělé dcery

*Pověst vybrala Věra Melicharová
Informace čerpány z pověstí z Vysociny*

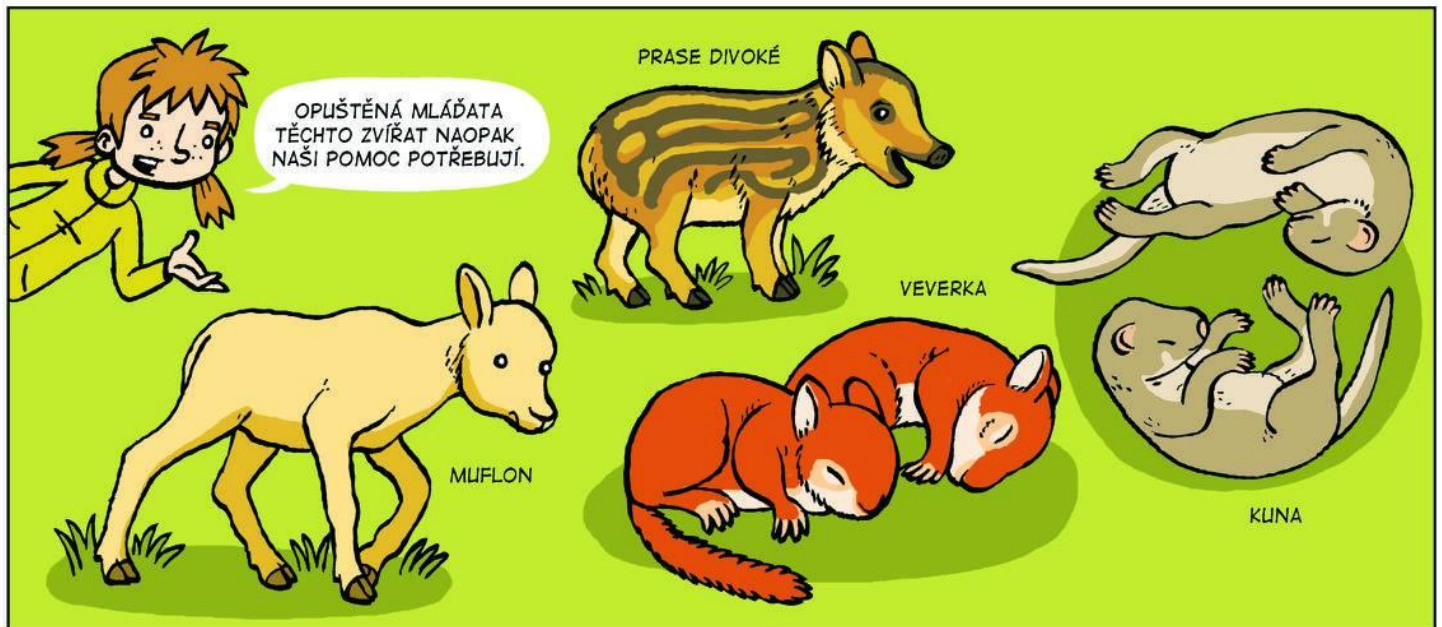
Poblíž Želiva, nad Březinským mlýnem v lese, ční k nebi sedm osamělých skal. Je tomu již mnoho let, kdy ve mlýně žilo sedm krásných, ale lakomých a zlých dcer zámožného mlynáře. Mlýn byl bohatý a sedm děvčat nikdy nepoznalo bídu, právě naopak, posmívali se chudým lidem a opovrhovali jimi. Byly to zlé dívky. Nikdy nedaly almužnu ani nemocnému, chudému dítěti.

Na nuzné lidi často pouštěly psy, i na zmrzačené, kteří nemohli utéci. Případní ženiši, kteří do mlýna přišli na námluvy se potázali se zlou. Lidé se začali dcerám i mlýnu vyhýbat, mleči vozili své obilí raději jinam.

Jednoho temného večera přišel do mlýna žebrák, stařeček s dlouhým vousem, nebyl zdejší, jinak by se mlýnu zdaleka vyhnul. Dívky se muži vysmály a pak na něj poštvaly psa. Dědeček tak, tak utekl. Pak jen zadýchaně zahrozil pěstí směrem k mlýnu a jeho postava, jako by se rozplynula v mlze.

Ráno odešly dcery do města a mlynář je marně vyhlížel. Pak si toho všiml, u lesa spatřil sedm skal, které tam včera nebyly. To určitě stařec zaklel jeho dcery do kamene, tak se jim odvděčil za jejich zlobu a to, jak zle se chovaly ke svému okolí. Od těch dob se skalám říká „Sedm panen.“

Desátý díl

Článek pripravila Mária Kalincová
Vlastní autorská tvorba redaktorky

Dve hodiny osviežujúceho spánku Simone stačili na to, aby sa zobudila v dobrej nálade. Vyliezla z postele, prešla do kuchyne a uvarila si kávu. Ešte spiacim deťom a manželovi pripravila neskoré raňajky. S horúcim nápojom v novom hrnčeku sa posadila do obľúbeného kresla v obývačke a povzdychla si. V myšlienkach sa zatúlala niekoľko dní dozadu, keď sa o takomto čase obvykle chystali na pláž.

Neboli doma ešte ani pol dňa a už jej to chýbalo. Zdalo sa to ako večnosť, čo opustili Pomorie a pritom odvtedy prešlo ledva dvadsaťštyri hodín.

Smutne sa zasmiala pri pomyslení na to, ako spočiatku urputne bojovala a nechcela nikam ísť. Teraz by sa tam najradšej vrátila, keby mohla.

„Simona, vzchop sa a začni myslieť na to, čo ťa čaká v najbližšom čase,” vyčítavo si zahundrala popod nos. Dopila zvyšok kávy a rozhodla sa začať postupne upratovať všetok neporiadok, ktorý spôsobili svojím príchodom.

Kým sa Michal zobudil, práčka už veselo hrkotala a v kúpeľni sa válali dve ďalšie kopy špinavej bielizne.

„Tak, a teraz sa idem zbalit’ do pôrodnice, nech som pripravená včas.”

Michal na ňu pozrel s pobaveným pohľadom. „Ale skús, prosím ťa, nerodiť skôr, ako tamto operieš, dobre? Vieš dobre, že sám to nezvládnem.”

Na druhý deň ráno Simona vyslala Michala na nákup. Chladnička zívava prázdnotou a nebezpečne sa zmenšovali aj Simonine zásoby sladkostí.

„Napísala som ti aj plienky, popôrodné vložky a ďalšie veci, tak to nezabudni kúpiť,” prízvukovala mu, keď sa v predsieni obúval.

„Ježiš, Simi, veď ešte nerodíš,” vzdychol Michal a otrávene pretočil očami. „Máš ešte dost času, nie?”

„Ako sa to vezme. Môže to na mňa kedykoľvek prísť. Nezabúdaj, že všetci traja sa pýtali na svet skôr. A fakt chcem byť pripravená, keď to na mňa príde.”

„Okej, pochopil som. Takže ku klasickému nákupu ešte plienky, vlhčené obrúsky, rybaciú masť a tie vložky. To zase budú pohľady...”

„Pohľady nerieš. A už choď, aby sme tu zatiaľ neumreli od hladu. Segendín od tvojej mamy sa zjedol včera, treba aj variť.”

„Urob palacinky, deti sa potešia,” navrhol Michal a pobožkal ju na líce. „Vlastne, aj ja. Mám dnes strašnú chuť na niečo sladké. Kúpim aj šľahačku.”

„Fakt díky,” zašomrala, keď sa za Michalom zavreli dvere. „Takže minimálne hodina státia pri sporáku, prečo nie? Veď som dva týždne oddychovala...”

Ledva si v obývačke sadla na gauč, vrhla sa na ňu Lucka. „Maminká, som hladná. Ulobíš mi chlebič vo vajičku?”

Frustrrovane sa postavila. „Jasné, zlatko.”

Dni plynuli ako voda a prázdniny sa prehupli do svojej druhej polovice. Simona bola každým ďalším dňom čoraz nervóznejšia a neistejšia. Už dlhšie nebola vo svojej koži. Cítila sa slabá, neustále unavená a nálady jej kolísali ako aprílové počasie. Vycítila, že deň D sa blíži a tak všetky svoje sily sústredila na to, aby Michalovi s deťmi čo najviac uľahčila tých pár dní čo bude v nemocnici. Hoci vedela, že na svokru sa môže spoľahnúť a keď by bolo treba, o rodinku sa postará, nechcela jej dať dôvod, aby jej to potom pri tej najnevhodnejšej príležitosti mohla vyhodiť na oči.

V jedno nedeľné augustové popoludnie ležala na gauči a sledovala s Luckou rozprávky, keď ju premkol zvláštny pocit, ktorý vzápätí nasledovala prvá kontrakcia. Zhlboka sa nadýchla a snažila sa upokojiť. Vycítila, že to, na čo sa tak poctivo pripravovala, je na dosah.

Opatrne sa postavila, odšuchtala sa do spálne a skontrolovala tašku do pôrodnice. Nechýbalo v nej nič z toho, čo bude počas niekoľkých dní potrebovať.

Spokojná, že je všetko tak, ako má byť, sa vrátila naspäť na gauč a spolu s ďalšou bolestivou kontrakciou začala sledovať čas.

„Zlato,“ privítala Michala po návrate z práce. „Nevyzliekaj sa. Ideme do pôrodnice.“

Simona driemala, kvapky letného dažďa veselo bubnovali na okno a unášali ju do ríše snov. Z ktorejsi vzdialenejšej izby sa ozýval detský plač, no ani ten jej nebránil v tom, aby si vychutnala prvý ozajstný oddych za posledných niekoľko mesiacov.

Do ticha izby sa ozvalo opatrné zaklopanie.

„Ďalej,“ zakričala a opatrne sa posadila, ignorujúc bolesť.

Najprv sa vo dverách objavila veľká kytica. Nasledoval ju Michal a Lucka s Jurkom.

„Ahoj, zlato,“ oslovil ju Michal s obrovským úsmevom. Podišiel k posteli a pobožkal ju.

„Prišli sme ťa pozrieť. Tomáš ostal s mamou, je trochu nachladnutý.“

„Ahojte, zlatička,“ privítala ich všetkých troch a natiahla ruky k deťom. „Už ste mi chýbali.“

„Ahoj, Kristínka, vitaj medzi nami,“ nežne sa prihovril Michal spiacemu bábätku v nemocničnej postieľke. „Je nádherná,“ usmial sa na Simonu.

„Ja mám sestličku,“ nadšene pišťala Lucka a poskakovala po izbe. „Klásna bábika,“ rozplývala sa a opatrne ju hladkala po hlavičke.

„Zvládáte to?“ zaujímala sa Simona, šťastne hľadiac na takmer kompletnú rodinku.

„Jasné, nemaj strach. V práci mi bez problémov dali týždeň voľna, a mama sľúbila, že ak by som potreboval, k deckám zaskočí. Čo ty, ako sa cítiš?“

„Už lepšie. Včera to bolo horšie. Ak všetko dopadne, zajtra, pozajtra by ma už mohli pustiť domov.“

„Nemusíš sa ponáhľať,“ zaškeril sa Michal. „Hlavne si oddýchni. Budeš to potrebovať.“

„Ja viem,“ zasmiala sa. „Aj s tromi to bolo náročné, so štyrmi to bude boj.“

„Neboj sa, pomôžeme ti,“ zašepkal jej Michal do ucha. „Lucka sa už nevie dočkať, ako ti bude s Kristínkou pomáhať. Mala si vidieť, ako ťa chcela prísť pozrieť už včera, keď som sa ráno vrátil domov. Dalo mi dosť práce jej vysvetliť, že si potrebuješ oddýchnuť.“

„Milujem vás,“ unavene sa usmiala.

Toto sú tie najkrajšie prázdniny, šťastne si pomyslela, než zatvorila oči a definitívne sa ponorila do zaslúženého oddychu.

Zajímavosti o psech

Článek připravila Jana Šašková
Vlastní autorská tvorba redaktorky

Snad každý z nás někdy v dětství klečel a zvedal nohu při předstírání psiho močení. Tušíte, ale proč to psi vůbec dělají? A myslíte že by to mohlo mít něco společného s onemocněním prostaty? Mohou ho vůbec psi mít? Pojďme si povědět o pár psích zajímavostech, o nichž jste pravděpodobně ještě neslyšeli a ani by vás nenapadlo nad nimi přemýšlet.

Tito čtyřnozí kamarádi mohou pomáhat lidem nejen na vojenských misích, ale svým skvělým čichem dokáží poznat také nízký obsah cukru v krvi u diabetiků, nebo přicházející epileptický záchvat. Mají totiž až milionkrát lepší čich, než my a dokáží tak poznat mnoho informací nejen o věku, nebo stravě, ale pomocí hormonů i o emocích.

Na rozdíl od výtečného čichu je jejich zrak ochuzen o červenou a zelenou barvu. Tento jev se nazývá dichromatické vidění a trpí jím také barvoslepi lidé. Ostatní barvy ale psi rozeznávají stejně, jako my.

Pokud vás až teď napadlo začít polemizovat, proč vlastně psi při močení zvedají nohu, ačkoliv to většina ostatních zvířat nedělá, nemusíte bloumat dlouho. Psi si pomocí moči značí své teritorium a zanechávají tak jakési zprávy dalším zvířatům. Zvedáním nohy se snaží pouze nanést značku a co nejvyšší místo, aby si ostatní psi mysleli, že ji zanechal daleko větší jedinec. Zarážející na tom je jen, že na to ještě nepřišli, když používají všichni stejnou techniku.

S prostatou to ale nemá nic společného. Psi s ní sice také často mohou mít problémy, ale zejména kvůli rozdílnému držení těla se u nich neprojevuje stejně, jako u lidí častým močením. Psa, trpícího tímto onemocněním naopak poznáme podle nepravidelné a časté stolice protáhlého tvaru.

Stejně, jako lidé, i psi mají své dávné prapředky. Ti žili už před 60 miliony lety. Jen pro porovnání – lidé se začali vyvíjet až mnohem později, zhruba před 6 miliony lety.

Od té doby se psi dokázali rozmnožit na neskutečné číslo, vyšší, než 500 milionů, což dělá pětinasobek počtu lidí na planetě. Nejsou ale rozmístěni rovnoměrně a mnoho z nich je toulavých. Nejvíce psy se může pyšnit USA. Ani v Česku jich ale není málo. Na každých deset obyvatel připadají dva psy, což z nás dělá druhou zemi s nejvíce psy ku počtu obyvatel v Evropě.

Pokud se v psích plemenech vyznáte, tak vám patří velká gratulace. Jejich počet už totiž přesáhl číslo 400. Nejoblíbenějšími a nejčastějšími z nich jsou labradoři a zlatí retrívři. Ačkoliv jsou si psí plemena často podobná, najdou se mezi nimi také obrovské odlišnosti.

Někteří například nedokáží plavat. Jde zejména o plemena s velkou hlavou a krátkýma nohama, jako jsou buldočci, nebo baseti. Plemeno novofoulandských psů je oproti tomu dokonce vybaveno plovacími blánami, které z nich dělají nejlepší plavce.

Pokud nemáte psa, protože vám vadí štěkání, je pro vás přímo stvořené méně známé plemeno basenji, které namísto štěkání vydává zvuky, přirovnatelné k jódlování.

Dalšími psy, kteří vás dokáží pobavit jsou afgánští chrti. Jde totiž o nejhlupejší plemeno. Naopak nejinteligentnější jsou, podle odborníků, border kolie. Inteligence ale u psů není zrovna nejpraktičtější vlastností, jelikož se zvíře rychle začne nudit a je těžké ho zabavit.

Psi si sice za dlouhou dobu soužití s člověkem získali mnoho nepřátel. Jde ale o velmi obdivuhodná zvířata, která se po právu pyšní přezdívkou Nejlepší přítel člověka.

**BOROVANSKÝ MLÝŽ
PENZION
RESTAURANT**

Vypráskané setkání spolku Keltoviny 2024

REPORTÁŽ

Setkání 3. Biče na horním hradě 2023

Článek připravil Martin Štulla

Rok utekl jako voda a na Horní hrad v Karlovarském kraji se 21. května sjeli bičaři a bičařky prakticky z celé republiky, neboť se zde konalo setkání 3. Biče na Horním hradě. Byl připraven zajímavý a také netradiční program.

Ihned u prezentace jsme bičaře „potěšili“ tím, že start do nedělního dne nebudou mít zas tak lehký a připravili jim poznávání různých bičů z celého světa. Pohledy a překvapení některých opravdu stály za to. Ani milé úsměvy neoblomily Pavlu Štullovou (zkušební komisařku) a všichni museli biče pěkně poznat (ty méně znalí tipnout) co je to za bič a odkud je.

Po „veselé“ prezentaci účastníků se již všichni sešli na nádvoří hradu, aby si prohlédli nové exponáty ve Vypráskaném muzeu a Martin Štulla (naš odborník přes historii) nové biče představil a povyprávěj něco málo o tradicích v zahraničí.

Ještě před obědem bylo pod věží připraveno několik veselých úkolů s různými biči, s kterými pomohl Vojta Malinský a Eva Navarová. Takže v akci byl jak vozatajský či australský bič, tak i bejkovec. Po splnění všech záludných úkolů se sešla porota, aby vyhodnotila počínání zúčastněných (šli do toho dobrovolně všichni). Výsledek snažení (součet bodů při poznávání a dovednostním testu) dopadl nadmíru dobře a k spokojenosti všem. VYHRÁLI VŠICHNI. A následovala odměna. Pamětní medaile od spolku Keltoviny, drobný upomínkový předmět od Horního hradu a sleva do e-shopu chladnezbrane.eu (za což jim děkujeme) ...

Po obědě jsme se přesunuli pod hrad a tam už se jen práskalo a práskalo a práskalo...

Ještě nás stihla navštívit spousta malých barevných trpaslíků, děti z školy, kteří byli na hradě na výletě. Tak jsme je seznámili s tím, co bič dokáže a řekli něco o historii práskání bičem (spojenou třeba s pohádkami) ...

Ke konci akci přijeli ještě další dva bičaři, takže celkový počet bičujících byl 22 osob. A co za rok? Brzy si dozvíte vše potřebné – termín i místo. Bohužel zázemí Horního hradu je pro nás malé, tak setkání budeme přesouvat jinam.

setkání 3. BIČE NA HORNÍM HRADĚ

5, 6 a 7 bobřík

Článek připravila redakce

Informace čerpány z internetových stránek 13bobriku.cz

5 - Bobřík dobrých činů je tmavomodrý.

Žádá od tebe vykonání alespoň sta dobrých činů, třeba i nepatrných.

Pomůžeš někomu odnést zavazadlo, půjčíš kamarádovi tužku, pero, kolo. Cizímu člověku ukážeš cestu, když vidíš, že se v okolí nevyzná, převedeš slepce nebo starou osobu přes jízdni dráhu, obstaráš starým lidem drobné nákupy, nanosíš jim vodu, naštípáš dříví, uklidíš a podobně. Odstraníš z chodníku ohryzek jablka nebo slupku banánu, aby po nich někdo neuklouzl. Spravíš malému chlapci koloběžku, zastaneš se ho proti silnějším hochům, kteří jej dráždí, nebo dokonce týrají.

Vyhledávej si sám podobné dobré skutky. A neustávej v této činnosti ani tehdy, když jsi jich potřebnou stovku vykonal. Dej si heslo „Každý den dobrý čin!“ Dobré skutky vykonané při lovu tmavomodrého bobříka ti také zároveň platí pro plnění Modrého života, plníš-li jej (viz knížky J. Foglara Přístav volá a Kronika Ztracené stopy).

Do stookénkové tabulky na protější stránce si dělej záznamy o vykonaných dobrých činech. Za každý z nich si do jednoho okénka napiš datum, kdy jsi čin vykonal. Až budou všechna okénka plná, bude bobřík dobrých činů uloven.

6 - Bobřík odvahy má tmavohnědou barvu.

Jak jej ulovíš?

Tím, že nějakým způsobem projevíš svou nebojácnost, odvalu, vůli přemoci strach. Například půjdeš večer sám tam, kde se bojíš. Na půdu nebo do sklepa, samozřejmě bez světla. Bydlíš-li na vesnici nebo lovíš-li bobříka odvahy na táboře, jdi večer sám do lesa nebo na místo, kde se někdy přihodilo neštěstí. Předem svůj úmysl i cíl cesty oznam svým rodičům nebo vedoucímu tábora. Není však přípustné lovit bobříka odvahy takovým způsobem, při kterém by hrozilo nebezpečí úrazu nebo dokonce smrti!

Nepociťuješ-li při lovu žádný strach, je zřejmé, že sis vybral takový cíl a způsob lovu, který je pro tebe příliš lehký. V tom případě nepovažuj bobříka za uloveného, i kdybys opravdu šel na taková místa, jaká zde v podmínkách bobříka doporučujeme. Najdi si cíl jiný, strašidelnější, například hřbitov nebo les za vzdálené noční bouře.

7 - Bobřík květin má tmavozelenou srst.

A vyžaduje od tebe velkou znalost přírody.

Máš určit (znát) dohromady padesát různých květin, stromů a keřů. Na tohoto bobříka byl mistrem Kytíčkář z Hochů od Bobří řeky, ale staneš se jím i ty, když se budeš trpělivě učit znát jména těch rostlin, kolem nichž jsi až dosud chodil bez povšimnutí a zájmu.

Vyrob si tabulku a do ní si zapisuj názvy těch stromů, keřů a květin, které už bezpečně a trvale znáš. A občas přesto ještě znovu a znovu

zkoušej své znalosti. Nemělo by význam naučit se z paměti žádanou padesátku jen na krátkou dobu – a pak většinu názvů zase brzo zapomenout!

Pamatuj si:

Kdo loví, nebo dokonce kdo už ulovil bobříka květin, neutrhne zbytečně a nepošlape ani jednu květinu, nezasekne nikdy nůž nebo sekyru do živého stromu, neštípá na jeho vystouplých kořenech dříví, ani na nich nerozdělává oheň! A dbá, aby i všichni jeho kamarádi se takto ohleduplně chovali k přírodě.

POVÍDKA

jedna za druhou

Samotář

Článek připravila Jitka Poláková
Vlastní autorská tvorba redaktorky

„Byl to samotář,“ začala vyprávět žena středního věku jiné ženě, která seděla naproti ní u stolu v malé hospůdce, která měla hlavní výhled na vlakovou trať, po které právě projížděl vlak, a tak žena raději zmlkla, aby nemusela překřikovat ten kravál, který vlak dělal, když projížděl kolem. Když přejel pak pokračovala ve vyprávění.

„Často k nám chodil do knihovny, protože chtěl znát účinky všech bylinek a všechno na sobě zkoušel. Zajímali ho i takové věci jako výroba Kamene Mudrců a četl si o tom různé práce na internetu, a dokonce si opakovaně půjčil k přečtení mikrofilmy s návodem na jeho výrobu v latině a řečtině. Dělal si u toho poznámky a pak na několik měsíců zmizel. Nikdo nevěděl kam,“ žena se napije vína ze sklenice, která stála před ní.

„A co bylo dál?“ zeptá se zvědavě druhá žena.

„Jednoho dne se u mě objevila v knihovně policie a ptala se mě, jestli o něm něco nevím. Zeptala jsem se proč a řekli mi, že je HIV pozitivní, že je v posledním stádiu a že umírá,“ dokončila, žena ve zkratce svůj příběh. Bylo na ní vidět, že se zlobí.

„Proč se na něj zlobíš? Ty jsi s ním spala?“ zeptá se jí žena, která doposud jenom poslouchala.

„Ne, nespala... nestál o bližší kontakt se mnou. Když jsem ho naposledy viděla, říkal, že zkusí vyrobit Kámen Mudrců, protože věřil, že pouze on ho může uzdravit,“ povzdechla si žena a opět se napila vína.

„Nakonec ho našli v nějaké lesní chajdě, kde se pokusil vyrobit lučavku královskou a bouchlo mu to do obličeje. Byl hned mrtvý,” bylo vidět, jak je ženě, která to vyprávěla do pláče.

„Podívej se na to tak, že teď už mu je dobře,” pokusila se ji utěšit žena, která poslouchala.

Opět kolem nich projížděl vlak, a tak si ho prohlížely a každá se věnovala svým vlastním myšlenkám.

Mezi pohádkami

Jak se narodil párek v rohlíku

Článek připravila Monika Peňáz Procházková
Vlastní autorská tvorba redaktorky

V jedné pekárně leželo si na polici několik rohlíčků připravených k prodeji. Rohlíci to byly krásní. Do zlatova a do křupava vypečení a tou nejlepší moukou napudrování. Srdce se na ně smálo a sliny se sbíhaly.

Nebyly to obyčejní rohlíci, jak by se mohlo zdát na první pohled, byly to rohlíci cílevědomí. Především jeden... ležel si to v polici a přemýšlel, co by se svým životem provedl. Nechtělo se mu jen nečinně ležet, čekat až si ho někdo koupí, odnese domů a sní s máslem. Připadalo mu to málo, vzhledem k tomu, jak se pekaři povedl a jak krásnou kůrčičku má.

„Rohlíkové!“ zvolal najednou na své kamarády „Pojďte do světa.“

„Co bychom dělali ve světě?“ divil se rohlík vedle něj a ostatní se přidali

„Do světa přece šel jenom Hloupý Honza a nesl si s sebou navíc buchty, ne rohlíky.“

A to byla voda na mlýn prvního rohlíku: „Vidíte to, i takové buchty se do světa dostaly, ale kam se dostaneme my? Tak nanejvýš k Novákům anebo Horákům do kuchyně a když budeme mít velké štěstí, tak malému Pětovi do školní kabely. Já bych ale chtěl dosáhnout něčeho významnějšího. Udělat za život něco záslužného“.

„Třeba z tebe bude strouhanka,“ zívá jiný rohlík, ale ostatní se začínali ošívat.

„Možná máš pravdu“, zvažovali, „s máslem nebo salámem skončí téměř každý rohlík, ale my bychom mohli vykonat něco hrdinského.“

„Tak kdo jde se mnou?“ postavil se do vedoucí pozice první rohlík a počítal zdvižené ruce. Napočítal jich deset.

A tak se deset rohlíčků rozloučilo s ostatními na polici, zamávalo pekárně a vydalo se na vandr.

Pochodovali a zpívali si do kroku

„Šli rohlíci silnicí, silnicí, silnicí, potkali je myslivci, myslivci dva...“

Jenže oni je nepotkali myslivci, ale řezníci a opravdu dva.

Řezník Petr a řezník Pavel. Oba měli kulatá břicha a vousaté brady. Vlastně byste si je s těmi myslivci klidně mohli splést, pokud by si nasadili čapku se sojčím pírkem.

Kromě těch břich a vousatých brad měli ještě něco. Měli veliký sen, že jednou vymyslí nebo vykonají něco záslužného a objevného. Tak vymyslet vynález, to by se jim moc líbilo, jenže jaký vynález může vymyslet řezník? Možná tak klobásku s příchutí čokolády anebo salám s pudinkem, ale řekněte sami, kdo by o něco takového stál?

„Kam rohlíci, kam jdete?“ zeptal se rohlíků řezník Pavel a Petr dodal, „Který můj budete?“

„Ani jeden z nás nebude váš,“ dal si ruce v bok vedoucí rohlík, „My jdeme do světa nestojíme o to, abyste nás slupli k uzenému.“

„A co v tom světě budete dělat?“ divili se řezníci.

„Vykonáme něco moc hrdinského, anebo třeba vymyslíme vynález, anebo něco takového,“ vysvětlovali rohlíci.

Řezníkům, jak uslyšeli o vynálezu, zsvítilo v očích. „My taky chceme vymyslet vynález, akorát zatím nemáme vůbec žádný nápad.“

„A co kdybychom to dali dohromady?“ Navrhl jeden z rohlíků. „Víc hlav přece víc ví, a třeba společně něco vymyslíme.“

„To je nápad,“ zajásali řezníci.

„Prve ale přísahajte, že nás nesníte,“ vymínil si vedoucí rohlík, který měl zodpovědnost za svoje přátele. Řezníci rohlíkům odpřisáhly na šunku od kosti, že je nesnědí a šli společně všichni vymýšlet vynález.

Vymýšleli dlouho, tak dlouho, až z toho řezníci dostali hlad. A protože předtím přísahali, dali si párky jen tak s hořčicí a kečupem, ovšem bez pečiva.

„Dáte si taky?“ nabídl slušně vychovaný řezník Petr rohlíkům, ale ti se jen začali smát „Copak už jsi někdy viděl, aby rohlík jedl párek? To by pak byl párek v rohlíku a jak by to vypadalo?“ řehtali se rohlíci, až se za břicha popadali. Ale Pavel se zamyslel, až z toho přestal přežvykovat uzenku... „Jak by to vypadalo? Ale hlavně, jak by to chutnalo?“

Petr se nedal dlouho zahanbit a rozvíjel Pavlovu myšlenku. K párkům se přeci obvykle jí rohlík. Tak co kdybychom...“ a větu již dořekli řezníci společně, „co kdybychom dali párek do rohlíku.“

Rohlíci jen kroutili hlavami „To myslíte vážně, že byste rohlíky naplnili párky?“

„Přesně tak. Člověk by tak nemusel mít v jedné ruce párek a ve druhé rohlík a nemusel by si obojí namáčet do kečupu a hořčice, ale už by měl všechno pěkně v jednom a mohl se rovnou zakousnout.“

Rohlíci chvíli uvažovali, ale pak jim to přišlo jako docela dobrý nápad. A protože to byli rohlíci činu, poslali hned řezníky pro další párky a vyzvali je: „Tak nás naplňte.“

„Ale to přece nejde,“ bránili se řezníci, „My vám slíbili, že vás nesníme.“

„Slíbili jste nám, že nás nesníte, dokud společně nevytvoříme vynález. Ten už je na světě a my stejně už zítra nebudeme dobří,“ vysvětloval vedoucí rohlík „Dejte do nás párky, nezapomeňte na kečup a dobrou chuť.“

Tak je řezníci poslechli a vyrobili první opravdové párky v rohlíku.

Svůj vynález hned vyzkoušeli na zákaznících ve své masně a nutno podotknout, že slavili veliký úspěch. A s párkem v rohlíku ho slaví dodnes.

ZOMBÍK

píše a kreslí: Ondřej Frencl

33

34

35

Jeňoule a Lad'oule, malí čarodějové z chaloupky uprostřed lesů

Prázdninové dobrodružství

*Pohádku připravila Martina Kovářová
Vlastní autorská tvorba redaktorky*

Kdo by neměl rád léto. To má rád snad úplně každý, hlavně naši dva bláznivý čarodějové. "Co letos podnikneme o prázdninách?" Zeptal se Lad'oule mezitím co se povaloval v posteli. "Nic moc mě nenapadá, ale aby to nebyla taková katastrofa jako loni. Vzpomínáš?" Odpověděl Jeňoule a Lad'oule souhlasil.

Sluníčko na obloze už příjemně hřálo, přitom oni byli stále zalezlí v postýlkách a lenošili. „Tak pojď. Musíme vymyslet nějaký nápad.“ Mávl Jeňoule a vyskočil z postele. Potom se oba dali do prohlížení čarodějnických cestovatelských deníků, které jim dal jejich kamarád Pavučinka.

„Ty brd'ó. On vážně nelhal, je tu tolik míst a tolik obrázků. Z toho si určitě něco vybereme.“ Volal Lad'oule a zběsile listoval. Jeňoule mu nakukoval přes rameno a jen si tak pro sebe mumlal, jak by to bylo prima být takový cestovatel jako je Pavučinka. Nakonec se rozhodli, že se vydají k bažinovému jezeru. Vypadalo moc hezky, všude samé stromy, příroda. Navíc si mohou nějaké bahno odnést na jejich lektvary a zábaly. Začali se balit na cestu.

Cesta byla daleká, chtělo to pořádné boty. „V tomto teda daleko nedojdeš.“ Smál se Jeňoule, když viděl, jak Lad'oulovi čouhá z boty palec. Ten se běžel hned přezout. Nabalili si nějaké jídlo, plavky, náhradní plášť, sirky, kdyby si dělali ohníček a spacáky. Stan si letos s sebou nebrali, rozhodli se, že se vyspí pod širákem. Lad'oule vzal mapu, zavřeli chaloupku na petlici a vydali se na cesty. Bažinové jezero bylo opravdu dost daleko, po chvíli je už bolely nohy, a tak se natáhli do mechu a chvíli si zdřímli. Když se probudili byli docela v šoku, oba batohy byly pryč. „Někdo nás okradl!!!“

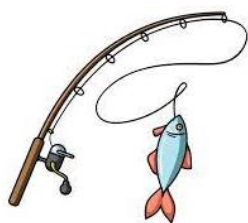

Křičel Lad'oule a Jeňoule běhal po lese a koukal, kde jen mohou být. Ale po batozích ani vidu ani slechu. „Co teď?“ Pokrčili oba rameny. „Bez mapy tam těžko trefíme.“ „Jsme čarodějové? Jsme! Tak si přičarujeme nové věci, to by přeci neměl být takový problém.“ Pravil Jeňoule, vytáhl z kapsy hůlku a dal se do čarování. „Hrumbury bambury, kuří nožka, myší ocásek.“ „Prosímtě, co je to za zaklínadlo?“ Řehtal se Lad'oule. „Víš co, pusť mě k tomu,“ hrnul se.

„Hrumbury bambury, ať jsou tu nové batohy.“ A mávl hůlkou. Batohy se opravdu objevily, ale uvnitř byly plné brambor. „Prej pořádně,“ hihňal se Jeňoule.

„No ale co, tak aspoň si je můžeme třeba udělat na ohni.“ Daleko však neušli, brambory byly moc těžké a tak sem tam nějakou po cestě vyhodili ven.

„Podívej! To bude asi ono. A trefili jsme i bez mapy.“ Celí unavení se dobelhali k jezeru. opravdu došli na správné místo. Usadili se na zem a Lad'oule navrhl, že by to chtělo rozdělat oheň a opéct si ty brambory. Už mu dost kručelo v břiše. Oheň se jim podařilo rozdělat během chvílky, ale když otevřeli batohy, tak zjistili, že jim nezůstala ani jedna jediná brambora. Z obou břich už se ozývaly nelibé zvuky, hlad se hlásil o slovo.

„Něco ulovíme!“ Rozhodl Lad'oule a už hledal nějaký klacek, na který by mohl napíchnout rybu. „Ty chceš lovit něco tady? Vždyť je tu samé bahno.“

„No a proč ne! Určitě jsou tu také nějaké ryby a jelikož tu není voda, tak nám nemají kam uplavat.“ Řekl a Jeňoule se chytil za hlavu a rozesmál se.

Lad'oule vlezl do jezera. Bylo docela hluboké, a tak byl za chvíli zabořený až po pás. Jeňoule vše pozoroval ze břehu a musel uznat, že se docela dost dobře baví. Jeho kouzelnický kamarád tam sebou plácal ze strany na stranu. Jeňoule se rozhodl, že než Lad'oule něco vyloví, tak si zatím ještě dá malého šlofíčka. Lad'oule byl za chvíli k nepoznání. Ryba nikde, za to on vypadal jako bahenní příšera. Vylezl na břeh a blížil se k Jeňoulovi. Ten ještě spal, ale blížící se kroky ho probudily. Když uviděl nad sebou stín, zvedl hlavu a vtom se dal na útěk. „Pomoooooooooc, pomoooooooooc, příšeráááá. V bažinném jezeře žije bažinný muž. Zachraň se, kdo můžeš.“ Běžel tak rychle, že už ho nebylo vidět. Lad'oule se nemohl přestat smát, jenže po chvíli mu došlo, že je tam úplně sám a začal běžet stejným směrem. Když ho dohonil, snažil se mu vše vysvětlit. Jeňoule chvíli ještě křičel, ale pak mu došlo, že takto praštěný může být opravdu jen jeho kamarád Lad'oule.

„Asi se vydáme někam jinam co?“ „Asi jo.“ Jelikož neměli mapu, šli rovnou za nosem. „Co to tam je?“ „Kde?“ „No támhle úplně vzadu.“ Ukázal Lad'oule prstem. Vydali se tím směrem. Po chvíli byli u krásného průzračného jezírka. A Lad'oule se mohl trochu opláchnout. Sundal ze sebe zablácené oblečení a skočil do vody. Na Jeňouleho byla voda moc studená, tak zůstal na břehu. Po chvíli, co se Lad'oule ráchal ve vodě se začala voda zbarvovat do modra. Hladina se začala zvedat a uprostřed jezírka se kdosi objevil.

„Ty nevíš, že v mém jezírku je koupání přísně zakázáno! Plašíš mi tu zlaté rybky. No, co na mě tak koukáte. Jsem Jezírková víla. Hlídám toto jezírko už několik let a je jediné široko daleko které je plné zlatých rybek. Já je hlídám, aby je někdo neulovil.“ Řekla paní v bleděmodrých šatech. „Víla? Tak to nás moc těší a omlouváme se.“

Potom jí povyprávěli, proč do vody lezli a ona se usmála a povolila Lad'oulovi, aby se opláchl. Ale potom, až bude vykoupáný, musí oba rychle zmizet.

„To byl zase vejlet.“ Nadával Lad'oule. „Vše mám špinavé, sám sem mokrý a nahatý. Takto přeci domů nemůžeme, to bych měl ostudy kabát.“ Naříkal. „počkej já ti něco vyčaruju a vydáme se dál. Vždyť jsme chtěli na prázdniny, tak to přeci nezabalíme.“ „No tak jo.“ Řekl Lad'oule, ale moc nadšeně se netvářil. „Haty maty nové šaty, habr, buk, bříza a trs růží ať má Lad'oule novou kůži.“ Máchl hůlkou a nestačil se divit. Místo kamaráda před ním stál kozel. „Mééééé, mééééé, mééééé, to si tomu dááááá.“ Mektal. „Asi máš pravdu, možná bude lepší jít domů a vyrazit někam někdy příště,“ naskočil na kamaráda a hurá domů. „Nové oblečení jsem sice nevyčaroval, ale i toto má něco do sebe,“ smál se. „Počkéééééj, to ti vrááááátíííím.“ Mektal Lad'oule, sluníčko pomalu zapadalo, a oni mizeli v lese. Snad nikde nezabloudili a trefili do svých postýlek...

INFORMAČNÍ SPEKTRUM

Kinder Surprise

Článek připravila redakce

Informace čerpány z internetových stránek www.zajimavysvet.cz

Pravděpodobně všichni v naší republice znají „Kinder Surprise“ – čokoládové vajíčko s překvapením ukrytým uvnitř vajíčka, v plastové krabičce, která obsahuje hračku nebo suvenýr. Hračky jsou vyvinuty buď vlastním, nebo externím designerem. Během tolika let existence této značky, spoustu firem začalo vyrábět podobná vajíčka, avšak Kinder je pořád nejznámější a neprodávánější. První Kinder vajíčko bylo vyrobeno v roce 1972 v Itálii a o dva roky později se do něj začaly schovávat ručně malované figurky. Ty se staly dokonce sběratelskou vášní. Jen v Německu je hlášeno 200 tisíc sběratelů.

- Veškerá řada výrobku Ferrero pro děti nese označení Kinder. Z tohoto důvodu je slovo „Kinder“ nedílnou součástí názvu u čokoládového vajíčka. Ovšem druhá část názvu „surprise“ se může překládat do jazyka dané země, kde se prodává. Například v Německu se výrobek firmy Ferrero jmenuje „Kinder Überraschung“, v Itálii a Španělsku „Kinder Sorpresa“, v Portugalsku a Brazílii „Kinder Surpresa“, ve Švédsku a Norsku „Kinderoverraskelse“ a v Anglii „Kinder Surprise“.
- Tyhle vajíčka nám dělají radost od roku 1972. Jejich vynálezce byl Švýcar Henry Roth – návrhář, který přišel s myšlenkou vytvoření hračky umístěné uvnitř Kinder vajíčka.
- K dnešnímu dni, se Kinder Surprise stal populární nejen u dětí, ale i dospělých, kteří sbírají hračky z těchto vajíček. Sběratelství se stalo velice populární. Na online aukčních serverech, cena za vzácnou hračku může překročit i 1 000 eur. V únoru 2007 se na serveru eBay prodala sbírka 90 000 hraček za cenu 30 000 euro.
- V zemích s teplým klimatem, vajíčka Kinder Surprise s hračkami uvnitř, prodává Ferrero v méně „tavitelné“ verzi pod názvem Kinder Joy.
- Vajíčko Kinder se nesmí prodávat na území USA, kde podle federálního zákona z roku 1938 se nesmí vkládat nejedlé předměty do potravin. Za každé vajíčko vám hrozí pokuta ve výši \$2 500.
- Za celou svou historii se prodalo více než 30 miliard čokoládových vajíček.
- Obsah mléčných složek v Kinder vajíčku je 32% (to není ten případ, kdy chutné znamená škodlivé, ale nic se nesmí přehánět).
- Krabičky Kinder existují na 3, 6, 12 a 24 vajíček.

- Hračky jsou speciálně vyrobeny pro Kinder Surprise – jsou jedinečné. Za rok jde do prodeje více než 100 různých Kinder hraček. Mezi nimi jsou plastové, kovové, a dokonce i dřevěné „překvapení“.
- Kromě Kinder vajíček společnost Ferrero vyrábí bonbóny, želé, koláče, těstoviny, čokoládové tyčinky: Ferrero, Raffaello, Fiesta, Nutella, Duplo, Tik-Tak atd...
- Celková hmotnost vajíčka je přibližně 35 gramů.
- První várka byla rozprodána za pouhou HODINU!

Povídkobraní

Návrat

Článek připravil Martin Štulla
Autor neznámí

A pak přijde čas loučení. Na poloprázdném nádraží tři dny smíchu a radosti vystřídá tak trochu smutek. Všechno končí. Zalomíš palec kamarádům, od holek dostaneš ještě slanou, ale přitom tu nejsladší pusu na světě, řekneš ahoj a stejně nejde nějak odejít. Na chvíli přivíráš víčka a jako na plátno si promítáš modrou oblohu, sluníčko, les, ... Nestačíš hledět, co lásky a kamarádství ti přinesl tak krásný víkend. Víš, že musíš – naposledy pohlédneš všem do očí, do kterých se tajmo začínají prodírat slzy. „Ahoj v pátek“, zavoláš ode dveří. A za nádražními dveřmi se najednou ocitáš úplně sám. Nastoupíš do tramvaje s posledním pohledem na mizející nádraží s tvým ostrůvkem života. Probere tě až:

„Uhni, vole, já tady vystupuju.“
„Promiň, kamaráde.“
„Kdo je s tebou kamarád? Zrychtuj se, vole!“

Couvneš a ničemu nerozumíš. Vidíš, stačí jen vystoupit z vlaku – vysvětluješ sám sobě. Pomalu, minutu po minutě, si zvykáš, že ti nikdo nepůjčí svetr (když je ti zima, neb jsi promokl), že tě nikdo nechytne za ruku (když se cítíš sám). Tady jsi v jiném světě, kde je asi každý jen kamenem značícím slovo JÁ.

Moc dobře víš, co jediné ti pomůže, co jediné je lék na tvou nemoc, co je jediné tmel, který dokáže sklížit kousky tvého rozbitého srdce. Odpočítáváš, kdy do bágla hodíš pár věcí a vyrazíš. Je totiž pátek – čas návratů zpět – zpět k přírodě. Vyjdeš radši dřív, co kdyby ... Ještě pár netrpělivých kroků, ty otvíráš zase ty stejné dveře u nádraží a už slyšíš, jak kdosi odemyká, tím klíčem, co nikdy nezrezaví, tvůj překrásný sen, to, když se ozve před tebou:

„Ahoj kamaráde.“

GO, ROT, ROE, JAR ...

PEVNOST ©©NI 2023

AREÁL
T. J. SOKOL
ZLÍCHOV,
PRAHA

NAD ZLÍCHOVEM 255/5,
PRAHA 5

26 / 08 / 23

WWW.PEVNOSTCON.CZ

Biče, všude kam se podíváš

13. díl – Indiana Jones 2023

Článek připravil Ladislav Šín (Gin)

informace sesbírány pro projekt o historii práskání bičem

Rád bych uvedl na pravou míru spoustu dezinformací a polopravd na téma určitých triků, které lze, či nelze s dlouhým bičem vytvořit. Jistě, každému z nás, který propadl kouzlu biče, komu učarovaly legendární filmové triky použité v komiksových ságách o Indiana Jonesovi či Zorro mstitelovi. Spočívají v zachycení biče v dostupné výšce na trčící břevno, větev, železnou tyč a podobně. Hlavnímu hrdinovi to vyjde vždy a s grácií. Snadno překoná nebezpečnou propast a s trochou štěstí se mu podaří bič i odmotat.

INDIANA JONES

Životní realita je však od filmu na míle vzdálena, a tak tomu je i v tomto případě zachycení se a zhoupnutí na biči, či elegantní vyšlehnutí pistole či nože z ruky. Tyto techniky jsem začal studovat kdysi v devadesátých letech, vycházel jsem z předpokladu, že se zřejmě někomu v historii musely v reálném životě podařit. Možná při nějaké krizové životní situaci, možná pro oslnění druhých, kdo ví. Legendy i skutečné události se předávají v ústní a písemné tradici, mnohdy, byť obaleny balastem, přetrvávají v myslích generací. To platí jak o Zorrovi, tak o Indiana Jonesovi, tedy o legendárních předlohách těchto fiktivních hrdinů. Vzpomínám si, jak jsem jako malý kluk hltal napínavé komiksové příběhy o dobrodruzích v jihoamerických pralesích a labyrintech mayských či inckých chrámů. Vycházely v předválečných časopisech Vpřed a Mladý hlasatel, které můj táta zachoval. Podobnost s Indim, námět a konstrukce příběhu, byla až neuvěřitelná.

Koneckonců i scénárista a spisovatel, George Lucas přiznal, že mu inspirací k napsání Indiana Jonese, dobře posloužily komiksy z 30 let, kde téměř totožná postava s bičem a koženou leteckou bundou, už dávno existovala. Stejně tak americký autor Johnston McCulley, který přiznal i jisté historické postavy, které mu ke stvoření kavalíra - lišáka Zora sloužily za vzor. **Vycházejme tedy z předpokladu, že tvorbu těchto autorů předcházely reálné, legendární historické postavy. Informace o jejich neuvěřitelných kouscích, které se jim v průběhu života podařily, byly pak motorem pro vznik legend.**

Když jsem začal v roce 2002 navštěvovat mezinárodní soutěže v Las Vegas – stát Nevada a Claremore ve státě Oklahoma, seznámil jsem se s několika mistry biče, kteří stejně jako já, několik let tyto techniky zkoumali. Konzultovali jsme to a vzájemně si ukazovali možnosti, jakou správnou techniku použít. Nyní se dostaneme k samotnému triku zhoupnutí se na biči.

Oba triky (vytrhnutí pistole a zhoupnutí) mají jeden společný jmenovatel a ten se nazývá **CHYT – CATCH**. Technika chytů je velmi náročná a vyžaduje léta práce, nežli ji zvládnete opravdu dobře. Začneme tedy tím základním, a to je konstrukce biče. Musí jít vždy o nedělený bič typu bullwhip, s minimální celkovou délkou 330 cm, lépe však 350 cm. Konstrukce biče pro trénink nevyžaduje odlišné konstrukční prvky, které jsou pro samotné zhoupnutí potřebné. Na biči běžné konstrukce se však, pokud máte více jak 35 kg **nehoupejte!** Běžný bič má na konci v pletenci obvykle 6–8 řemínků, plus střed a nádstavec. Pokud znásobíte svoji váhu při prověsu na trojnásobek, tolika kily bič zatížíte. Zaseknutí musí proběhnout v místě kde končí tělo biče – pletenec. V žádném případě nelze zhoupnutí provést pouze na jednoduchém nádstavci. Ten je obvykle z kůže whitehide nebo české polytánky, já jsem používal velmi kvalitní

jelení chromovou kůží, která byla téměř nezničitelná. Není však dnes k dostání, jelikož se u nás střílí mladí jedinci a je potřeba cca 5 mm silné kůže z více než 15 let starého kusu.

O samotném nástavci tento trik však není, bič se musí zaseknout těsně za upevněním nástavce napletenci před australským úponem. Nesmí se však provést více než dvě otočky nástavce, jinak bič neuvolníte a musíte jej zpět přehazovat, či jej zanechat svému osudu. Základem je vždy samotný objekt, který chcete omotat. Tady se nejvíce osvědčily kůry buku, taky borovice, na hladkém dřevě je zaseknutí biče mnohdy velmi obtížné, někdy nemožné. Je potřeba se projít po lese a trik – chyt, trénovat na mladých kmíncích buků a dalších stromů s drsnou kůrou. Teprve mnoha a mnoha pokusy docílíte takové razance vlny, že bič spolehlivě zaseknete. Není to jen omotávka, jak se nazývá v našem soutěžním názvosloví, chyt má svá pravidla a techniku. Je to doslova letící ruka - **CATCH IS FLYING HAND**. Je proto velmi náročné a je to běh na dlouhou trať se chyt dobře naučit. Velkým nepřítelem je voda (*Často se nám stávalo, že během tréninku a zkoušek na Indiana show se mi desetkrát i vícekrát po sobě, za účasti mnoha diváků, podařilo zaseknout bič, překonat propast, vrátit se a zase bič odseknout, pohoda, rutina.*

Na sobotním klání však tradičně zapršelo a poté bylo u večerního show s vodou nasáklým dřevem, zaseknutí velmi obtížné a někdy se prostě nepovedlo vůbec. To bylo mrzuté pro mě i pro diváky. Nakonec jsem vymyslel, jak nad vodou vyžrát, břevno jsem obalil smirkovým papírem, a bylo to, bič se na smirkem omotané části spolehlivě zasekl vždy). Problém však vznikl u odseknutí, spolehlivě zaseknutý bič se o to hůř odsekává 😊

A jsme znovu od filmu v realitě života, tady číhá i další faktor, a to je nebezpečí! Vždy musíte mít pod sebou nějaké krabice, seno, nejlépe silné pěnové žíněnky, které používají skokani do výšky. Vše jsem pak bez diskuze vždy používal, jeden pád tohoto druhu vám přežít bohatě stačí... Pocit, kdy to dokážete a překonáte pomocí biče propast je úžasný, zvláště když se vám pak podaří bič odseknout.

K odseknutí se používá **KONTRA FALŠ**. Je to pohyb kontra k zaseknutí proti přirozenému ohybu a provádí se velmi rychle. Vzniká protivlna, která na piko-vteřinu uvolní zatažení. Jenom tak a v ten okamžik se podaří bič uvolnit a stáhnout z břevna. Popisuji však ideální stav, v přírodě, či reálném světě můžete bič použít, když jde o život či zdraví.

Všechny biče, konstrukčně řešené pro houpání, jsou o něco těžší a pomalejší než klasická, kožená či paracordová konstrukce. Vždy se však jedná o celopletené jádro, nikdy volně ložené, které nijak nevádí u konstrukce běžných bičů. U zátěžových bičů musí jádro biče navazovat na oplet samotný, aby se celková konstrukce duše a vrchního opletu dokonale spojila.

Rozloučím se slovy, ano, tento trik provést lze. Pokud se vám nepovedl, neříkejte, že to nejde, že jde pouze a jen o filmový trik, lhali byste sobě i ostatním. V historii se jistě někomu podařilo a možná zachránil i život.

Internetový časopis KELTOVINY,

vydává spolek Keltoviny z Českých Budějovic.

Redakční rada a dopisovatelé:

*Martin Štulla, Pavla Štullová, Věra Melicharová, Martina Nováková, Jitka Poláková, Kristýna Strnadová,
Marie Ondová, Mária Kalincová, Jana Šašková, Martina Kovářová, Kamila Prášková, Jurgen Lednický,
Katka Hrabáková, Ladislav Šín, Ondřej Frencl, Dagmar Wilčková, Lucie Volková, ...*

Použité fotografie a ostatní obrazový materiál:

Titulní strana: pixabay.com - HG-Fotografie

Poslední strana: Paramount Pictures

Ostatní fotografie jsou přímo se jménem autora v textu

Uzávěrka dalšího čísla 15. 9. 2023,

příští vydání časopisu 27. 9. 2023

**INDIANA
JONES**
NÁSTROJ OSUDU